

מסורת הע"ם

(א) פ"י פ"ט ע"ו ט"ז ד"ה... (ב) פ"י פ"ט ע"ו ט"ז ד"ה... (ג) פ"י פ"ט ע"ו ט"ז ד"ה... (ד) פ"י פ"ט ע"ו ט"ז ד"ה... (ה) פ"י פ"ט ע"ו ט"ז ד"ה... (ו) פ"י פ"ט ע"ו ט"ז ד"ה... (ז) פ"י פ"ט ע"ו ט"ז ד"ה... (ח) פ"י פ"ט ע"ו ט"ז ד"ה... (ט) פ"י פ"ט ע"ו ט"ז ד"ה... (י) פ"י פ"ט ע"ו ט"ז ד"ה...

תורה אור השלם

1 ובלא אשר אמרתי... 2 ובלא אשר אמרתי... 3 ובלא אשר אמרתי... 4 ובלא אשר אמרתי... 5 ובלא אשר אמרתי... 6 ובלא אשר אמרתי... 7 ובלא אשר אמרתי... 8 ובלא אשר אמרתי... 9 ובלא אשר אמרתי... 10 ובלא אשר אמרתי...

הגהות הב"ח

(א) נ"ב וזהו נ"ב לחיוב... (ב) נ"ב וזהו נ"ב לחיוב... (ג) נ"ב וזהו נ"ב לחיוב... (ד) נ"ב וזהו נ"ב לחיוב... (ה) נ"ב וזהו נ"ב לחיוב... (ו) נ"ב וזהו נ"ב לחיוב... (ז) נ"ב וזהו נ"ב לחיוב... (ח) נ"ב וזהו נ"ב לחיוב... (ט) נ"ב וזהו נ"ב לחיוב... (י) נ"ב וזהו נ"ב לחיוב...

עם השמש. צדור החמה זורחת: כלי לכן. שהיא קשה לכנס ולרץ... ג' ימים ומחמירין על עולמן ככ"ט: שטוענין. את הוסיפם בקורות בית הדב ואת הענינים בעיגולי הגת שלא היו עולרין אותן בגלגל כמו שלנו אלא שטוענין אותן בקורות כבדן והיא דגת קרי עיגולין שהיו דפין עבין עשין עיגולין ושון שטוענין

השמש"א אמר רשב"ג נוהגין היו בית אבא שהיו נותנין כלי לבן לכובס נכרי שלשה ימים קודם לשבת ושון אלו ואלו שטוענין קורת בית הדב ועגולי הגת: גמ' מאן תנא נתינת מים לדיו זו היא שרייתן אמר רב יוסף רבי היא דתניא"א אחד נותן את הקמח וא' נותן"א את המים האחרון חייב דברי רבי רבי יוסי"א אומר אינו חייב עד שיגבל א"ל אבי ודילמא עד כאן לא קאמר ר' יוסי אלא בקמח דבר גיבול הוא אבל דיו דלאו בר גיבול הוא אימא ליחייב לא סלקא דעתך דתניא אחד נותן את האפר ואחד נותן את המים האחרון חייב דברי רבי ר' יוסי ברבי יהודה אומר עד שיגבל ודילמא מאי אפר"א עפר דבר גיבול הוא והתניא אפר והתניא עפר"א מירי גבי הדיו תניא: ת"ר"ד בפותקין מים לגינה ע"ש עם חשיכה ומתמלאת והולכת כל היום כולו ומניחין מוגמר תחת הכלים"א ע"ש"א ומתגמרין והולכין כל היום כולו ומניחין גפרית תחת הכלים"א ע"ש עם חשיכה"א ומתגמרין והולכין כל השבת כולה ומניחין קילור ע"ג העין ואיפסלנית על גבי מכה"א ע"ש עם חשיכה"א ומתרפאת והולכת כל היום כולו אבל אין נותנין חטין לתוך הריחים של מים אלא בכדי שיטחנו מבעוד יום מאי טעמא אמר רבה מפני שמשמעת קול א"ל רב יוסף ולימא מר משום שבינת כלים"א דתניא"א ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו לרבות שבינת כלים אלא אמר רב יוסף משום שבינת כלים והשתא דאמרת לבי"א אית להו שבינת כלים דאורייתא גפרית ומוגמר מאי טעמא שרו משום דלא קעביד מעשה אונין של פשתן ומינה נייחא מצודת היה ועוף ודגים דקא עביד מעשה מאי טעמא שרו התם נמי בלחי"א וקוקרי דלא קעביד מעשה והשתא דאמר רב אושעיא אמר רב אסי מאן תנא שבינת כלים דאורייתא ב"ש היא ולא בית הלל"א לב"ש בין קעביד מעשה בין דלא קעביד מעשה אסור לבית הלל"א אע"ג דקעביד מעשה שרי והשתא דאמרת דלב"ש אע"ג דלא עביד מעשה אסור אית הכי מוגמר

יצאות השבת פרק ראשון שבת

יח.

אבל בשכר אסור פירוש שכיר יוס ד"כ"א תלוש אבל במחזור אסור ובעיר אחרת בין תלוש בין במחזור מותר אמר ר"ש בר כהנא בשם רבי אחא בשבת ובאבל ובע"ז הלכה כר"ש בן אלעזר ורבינו תם נמי כשנתה את צימו לא סמך על תשובתו ולא רצה להמיר: ומיהו כשהיה מותר כרשב"ג בדשדש רביעית לעשות בלרקות ולא בשכריות ויושבשכראל אומר לנכרי לתקן מעלים או לקנות אל יאמר תעשה לתמר דל"כ היו כשכיר יוס אלא תעשה לכשתלך ולא יהיה לו נכרי כליו ויודע שכבסן בשבת אסור לגיבסן בשבת דלמך לקמן (קכג). נכרי שהליק נר כשכיל שיראל אסור להשתמש לאורה (מוסקות י"ט):

אבל דיו דלאו בר גיבול הוא. והא דלמך דבמה מדליקין (לקמן דף טז. וס) כל השמינים ימים לדיו איבעיא להו לגבול או לעשן לאו דוקא גיבול אלא גיבול האי גיבול היינו עירוב בעלמא ואם תאמר והא מורסן דלמך דפרק בתרא (דף קטז. וס) דלאו בר גיבול הוא וקאמר התם ר' יוסי ברבי יהודה אינו חייב עד שיגבל וי"ל דהתם לגבי קמח קאמר דליתו בר גיבול אבל בר גיבול הוא טפי מדיו ולהכי לא מייתי מנייה הכא אדיו ומכאן קשה על המפרש אהא דלמך דבבבא דפרק המצול (דף לז. וס) קייטמא שרי היינו כשמינין מים לתוס' לשרוק התנור סביב הואיל ולא בר גיבול הוא והא משמע דלדרכיה דמידי דלאו בר גיבול הוא חייב טפי אלא יש לפרש קייטמא שרי בלא מים לשרוק התנור סביבו וקמ"ל דלא גזרין שמא יגבל צי"ט:

ומתרפאת והולכת כל השבת כו"ה. ואם תאמר הא דלמך דפרק שמונה שרצים (לקמן דף קח: וס) קילורין מע"ש ומינה תחת הכלים, וא"כ בשבת נמי שרי להניח יש לומר דלקמן מיירי בחדש כריח ואינו מינה בעין לרפואה אלא תחת העין לפענוג וליכא למיחש לשחיקת סממנים והכא מינה בעין לרפואה ולא שריא אלא מערב שבת"א):

אונין של פשתן טאי טעמא שרו. הא דנקיט אונין טפי מדיו וקממנין וכרשינין משום דהתם פשיטא דליכא מעשה כלל אבל צאונין התנור עושה קלת מעשה כשמחממו ועוד דבהך לא הוכיח כלי אבל גבי אונין הוכיח התנור:

ול"מא מר פשוט שבינת כלים. ואם תאמר למאי דמסיק מאן תנא שבינת כלים דאורייתא כ"ש מאי פריך רב יוסף ולימא מר משום שבינת כלים ובי אינו יתר טוב כמו שפרש"א דבשמשעת הקול ואמי ככ"ה וי"ל דלא סבירא ליה לרב יוסף טעמא להשמעת הקול כלל ומסתברא ליה טפי לאוקמה ככ"ש משום שבינת כלים וגרסא דרבה סבר דטעמא דכ"ש לאו משום שבינת כלים הוא אלא סבר דטעמא דכ"ש דגורין דילמא אחי למעבד בשבת דלי לרבה נמי טעמא דכ"ש משום שבינת כלים למה יהי לרין רב יוסף להניח הכרייתא והא ממני"א היא דאכרי בית שמאי משום שבינת כלים ועוד דלמך לקמן (דף יט. וס) הני דלי עביד להו בשבת חייב חטאת גזרו בית שמאי עם השכח משמע דטעמא דבית שמאי משום גזירה ולא משום שבינת כלים ולרב יוסף לא תקשה אמאי (לא) אכרי בית שמאי טעמא קורה משום שבינת כלים דהתם אחי ממילא אחי מכל הכך דמתניחין ואם תאמר לרבה הך דכרייתא דשבינת כלים אמאי תרמייה ויש לומר דרבה סבר דכרייתא דשבינת כלים בית שמאי דמתני' טעמייהו משום גזירה ומלודות דמתני' בלחי וקוקרי:

והשתא דאמר רב אושעיא הא בני ב"ש היא. אומר ר"ת דהלכתא כרבי יוסף דמוקי כרייתא ככ"ש דהא רב אושעיא קאי כושיה ולפי"ז ריחים מותרים דלרייה לבי"א שרי אפי"ה היכא דקעביד מעשה ולא חייש להשמעת קול ולי גרסא דרב אושעיא לא מוקי לה

עין משפט ור' מצוה

ק"ד א מ"י פ"ח ט"ז ט"ז שבת הלכה טו סמג ל"אן ס"ה: ק"ה ב ג מ"י פ"ג ט"ז ט"ז שבת הלכה טו סמג טו ט"ז הלכה טו סמג טו ט"ז שרי"ע אר"י סימן רע ספ"ה ה י"ח וטו ספ"ה ט"ז:

לענין שרי

גמילי"ד (איילי"ד). ל"פ (לגלף את המתכת באמצעות שרי"ע). לד"א. ר"ה לענין. אימ"א (אי"ם). הכה.

תום ישנים

א"י ה"ס ח"ט ט"ז ט"ז קילור עשן כחמשת אלא שורה הקילור כחם ולגבי דרייה לילא למינור שיוע"ב מ לא חטיו לו אלא ע"י שרייה ואחרים סבורין שלמין מ"ס היא לרין:

רבינו הגאול

אילו שפעניו בברייתא, פתיחה מים לגינה בע"ש, והנחה מוגמר תחת הכלים, והנחה גפרית תחת הכלים, כולן מותרין. וכן קילור על העין בע"ש, ואיפסלנות על המכה ומתפארת והולכת בשבת. ואג"ג דקיי"ל כבי"א ובי"א לית להו שבינת כלים, נתינת חטים ברחיים של מים בע"ש להטותן בשבת אסור. ולא אסור משום שבינת כלי אלא רב יוסף, אבל רבה אמר מפני שמשמעת את הקול, ומותריה סתמא.